

09. maj 2022

UPA2022/110

Naqqiut

Siunnersuut 11. april 2022-imeersoq taarserpaa
(Tunngavilersuummi oqaaseqatigiinnik peersineq)

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut piffissaq nunatta nunasiatut inissisimajunnaarfiani pisut qulaajarneqassasut, piffissaq pineqartoq Naalagaaffiit peqatigiit nunasiaataajunnaarsitsinissamik piumasagaataat Danmarkimit malinneqarsimanersut misissuiffigineqassasoq. Qulaajaanissamut suliaakkiissummik kikkunnillu suliarineqarnissaanik aalajangiiffigisassamik UKA 2022 Inatsisartunut saqqummiunneqassasoq, suliaakkiissullu qinigaaffik naatinnagu aallartinneqassasoq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Ingerlaqqittariaqarpugut, ingerlaqqitsinnatali pisut ullumikkut nunatta inissisimaneranut aaliangiisuulluinnartut kingumut utersaarfigalugit arlaanaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik nunat tamalaat inuit pisinnaatitaaffiannut nunatta inuisalu naapertuutinngitsumik pineqarsimanerat misissuiffigineqartariaqartoq Siumumiit isumaqarpugut.

Ukioq 1952 9. april taamani nunatsinni Landsrådimi ilaasortaasut Qallunaat Naalakkersuinikkut siuttuinit Danmarkip nunatsinni naalagaaffiup aallartitai oqariartortalugit nunatsinni landsrådimi ilaasortaasut akunnialunnguit iluanni qallunaat nunaannut ilanngutitinneqarnissamik aaliangeeqqullugit peqquneqarput. Nalunngisarpulli aana, aaliangiineq piffissami pineqartumi Naalagaaffiit peqatigiit nunat nunasiaateqartut nunasiaatiminnik namminersortunngorsaanissaanik peqquneqarnerat avaqqutiinnarlugu kalaallillu taamani tamassuminnga pisinnaatitaaffeqarsimanerigaluannik isertuullugit periarfissat marluinnaat aallaavigalugit taamani Landsrådimi ilaasortaasut aaliangiisinneqarmata, tassalu nunatta qallunaat nunaannut ilanngutitinneqarnissaanut aaliangiinissaq imaluunniit nunatta qallunaat nunaannit ikiorneqarani namminiilernissaa piffissami pineqartumi nunatta piareersimaffingilluinnagaa.

Ingerlaqqittariaqarpugut Siumut pilersinneqarneraniilli anguniakkatsinni ersarinnerpaalluni sunillu tamanit qitiulluni inissisimajuarsimasoq allanngujaappoq, tassa uagut inuiaat kalaallit nunaminni tamakkiisumik oqartussaassuseqarnerat anguneqassasoq. Namminiilivikkiartornermut aqut takisimaqaaq Namminersorneq 2009-mi angusimasarput unittoorfigineqarsimanera naammalerpoq ingerlariaqqittariaqarpugut. Ingerlaqqinnissamulli alloriarfissat tamatsinnut ersarinneroqqullugit piffissami pineqartumi nunatta qoqassineqarsimanera naapertuilluarnerup aqqani naammassillugu qulaajaaffigineqartariaqartoq Siumumiit isumaqarpugut.

Nunagisami tamakkiisumik oqartussaassuseqarumaneq sooq apeqquersorneqartuassava? Nunatsinnik tamakkiisumik oqartussaaneq aningaasanngorlugu qanoq naleqarpa? Sumut akiliissaagut? Kiffaanngissuseq aningaasanngorlugu nalilersorneqarsinnaava, imaluunniit nipangiinnassaagut atukkavullu naammagiliinnarlugit? Sooq namminiilivikkusunneq uppernarunnaarsarlugu sinnattuinnartut anguneqarsinnaanngitsutut saqqummiunneqartuassava? Inuiaat inuunerlunnerat imigassamik atuinerujussuaq, meeqqanik atornerluineq alianartut isigisavut naaffeqanngitsumik kaaviaartuartussatut isiguassavagut, aningaarpasuit atoraluarlugit ipititassaannngitsutut isikkoqartoq, sooq siulitta anniaataat kinguaassatsinnut ingerlateqqissavagut. Tassani uninngaannarsinnaanngilagut ingerlariaqqittariaqarpugut.

Taamak naatsumik qulequttami pingaarteqisatsinnik saqqummiussilluta oqallittoqarluarnissaannik kissaassivugut.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Aningaasartuutit annertussusiat suliaqarnissamut suliakkiissutip kikkunnillu suliaqarnissaa aaliaangiisusussaavoq. Taamaattumik aningaasartuutaasussat eqqoqqissaarnissaat qularnaateqarsinnaavoq.

Sanilliunneqarsinnaallunili ilisimaneqartutut inatsisartut aningaasanut inatsisaat 2021-meersumi aningaasat 2,5 mio.kr aalisarnerup oqaluttuassartaata qujaajaaneranut immikkoortinneqarsimammat tamanna aalisarnermi inatsisissap 1990 akuersissutigineqarneranut atatillugu. (rejerniarnerup aaqquusuuteqqinnerani)

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat:

Soqanngilaq